

et meget stort Privilegium, og det viser altsaa, at Taxterne ere høiere der end hos os, og man har, uagtet mange af Jernbanerne ikke forrente sig, ikke derfor sat Taxterne lavere, end som jeg her har angivet, hvilken Priis er den laveste for Befordringen i England i disse temmelig ubequemme Vogne. Naar vi derfor skulde gjøre dette Forsøg hos os, skulde det efter min Mening bestaae i, at man nedsatte alle Taxterne, men mishyffedes det, vilde det være et meget kostbart Forsøg for Staten; hvorvidt man, ved at lade enkelte Tog gaae til en billigere Takt, naar de derved benyttes saameget mere, kunde naae den af den ærede Rigsdagsmand tilsigtede Hensigt, skal jeg lade staae hen.

Saa uenig jeg, altsaa er i denne Betragtning med den ærede Rigsdagsmand, saa enig er jeg med ham i Betragtningen om Fangernes Overarbejde. Jeg finder, at det er en af de Indtægter, som et Thing eller en Stat allermindst burde beskjære. Jeg troer, at det er nødvendigt for Fangerne, at den Tid, som Staten ikke gjør Fordring paa til sit Arbejde, hører ham selv til, saa at han selv i Fængslet kan gjøre den frugtbringende for sig selv. Nye Fængsler ere jo nu oprettede, de ere bedre end tidligere og langt kostbarere, idet hver Fange jo nu koster Staten betydeligt mere end før. Aarsagen hertil er den, at vi have indseet, at vi havde en dobbelt Hensigt med dem, at de nemlig ikke alene skulde være Correctionshuse, men ogsaa, som han saa smukt udtrykte sig, Forbedringshuse; derfor er Cellesystemet indrettet; derfor ere Fangerne affondrede fra hverandre; derfor maae de gaae med bedækkede Ansigter, for ikke at kendes af de andre Fanger, og for at de kunne udgaae derfra rene, uden at være besmittede af de Andres Laster, som de have fiddet samtibig med. Jeg troer, at Intet er mere foræblende for en Fange end det, at hans Arbejde kommer ham selv tilgode; jeg troer, at de Fanger, der have det største Overflud af deres Arbejde, kan Staten være sikkest paa ikke oftere at komme til at forsørge. En saadan Fange har lært at kjende sine egne Kræfter under vanskelige Forhold, han vil vide at anvende dem, naar han kommer i Frihed,

og Staten har i ham sikret sig en god og nyttig Borger, imedens den under andre Forhold, hvor den berører Fangerne disse Indtægter, skaffer sig Personer, som atter besolke Fængslerne. I Amerika har man endog saa i enkelte Fængsler været saa human intet Arbejde at forlange af Fangerne, det vil sige, at Fangerne faae Betaling for deres Arbejde, og denne bliver anvendt til ved Fængslerne at ansætte Fabrikmestre, Haandværkere etc., som undervise enhver Fange i det Haandværk, som han har Lyst til at lære, og som kan forenes med Disciplinen i Fængslet, saaledes at Folk, der komme ind uden Kundskaber, kunne, efterat have været berøvede Friheden i 3 Aar, undertiden gaae ud som nyttige og duelige Medlemmer af Samfundet. Det vil være et for stort Offer for Staten at gjøre det Samme her; men jeg troer, at paa den Bøi, vi ere slaaede ind, bør vi ikke vige tilbage. Jeg troer, at den ubetydelige Capital, vi afbrage Fangerne, burde Staten i ethvert Tilfælde forjmaaе at modtage.

Jeg skal endnu kun tillade mig et Par Ord med Hensyn til det klare Lys, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) udbredte over vor finansielle Forsatning; det viste vel nogle dunklere Omrids, end man efter den ærede Indenrigsministers Fremstilling øinede, men ikke desto mindre ere de fuldkommen tilfredsstillende. Et Billede, som han opstillede, og som jeg vil dvæle noget ved, var, hvormeget høert enkelt Individ i Staten havde at bidrage til Statens og Communens Udgifter. Det ærede Medlem anslog denne Sum til 17 à 18 Rd. (Tscherning: 17 Rd.!), hvilket han fandt var et meget stort Bidrag, idet det udgjorde $\frac{1}{5}$ af det, man kunde paaregne, at ethvert Individ indvandt ved sit Arbejde. Jeg troer, at hvad det første Tal, den ærede Rigsdagsmand ansførte, angaaer, da er det vist fuldkommen rigtigt, idetmindste har han vistnok overbevist sig derom, men om det andet Tal skulde være rigtigt, om man kun skulde kunne regne 85 Rd. paa hvert Individ, vil jeg, fra mit Standpunkt, meget betvivle. Jeg troer, at naar man vil tage det i Gjennemsnit, vil den dobbelte